

Torben Hjul Andersens prædiken 4. søndag efter trinitatis

Taler

Torben Hjul Andersen
Domprovst over Haderslev Stift

Dato

23. juni 2024

Sted

Hertug Hans Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 5, vers 43-48

Salmer

Den mørke nat forgangen er
Nogen må våge i verdens nat
Dit værk er stort, men jeg er svag
O kristelighed
Det dufter lysegrønt af græs, vers 5
Herre, jeg vil gerne takke

- 1 Når vi samles om Sankt Hans bålene i aften, så vil der på nogen af dem være en heks, der skal brændes af. En ret uhyggelig tradition som afspejler drømmen om, at man kan isolere det onde til et sted, en person, en heks – og så brænde det af. Væk med det onde – brændt – og væk som gnisterne der flyver op mod himlen.
- 5 Den skik med en heks udtrykker det helt menneskelige ønske om, at man kan identificere det onde, og så at sige flytte det hele over på den heks – eller noget andet – eller nogle andre. Så kan man på en gang ødelægge det onde. Det onde er uden for mig selv og kan så brændes af. Lidt paradoksalt, for året efter ville man gøre det samme igen.
- 10
- ”Vi vil ødelægge Hamas,” og så sendes bomberne af sted, og vi kan se de forfærdelige konsekvenser. Bliver det onde brændt af? Vil alt blive godt, når Israel engang efter et helt absurd antal døde erklærer, at nu er Hamas elimineret? Jeg ved ikke om de virkelig selv tror på det, når de siger, at årsagen til alt ondt
- 15 kan isoleres til et sted – og så kan det bombes ud. Jeg ved ikke, om de terrororganisationer, som også findes i de palæstinensiske samfund, tror på, at alt bliver godt, hvis alle jøder blev smidt i havet. Jeg ved ikke, om de tror på det selv – de fuldstændig enøjede udsagn fra de israelske ledere og de fuldstændig enøjede udsagn fra terrororganisationer – men resultatet er voldens uhyggelige
- 20 logik. Det onde er uden for mig selv og skal tilintetgøres.

Forfatteren og filosofen Villy Sørensen siger et sted, at der kun er to måder at

overvinde sin fjende på: Enten ved at tilintetgøre ham helt – eller ved at gøre ham til sin ven, for så ophører han med at være fjende.

25

Første gang jeg hørte det udsagn, tænkte jeg, at det er en filosof, som taler sådan – det er indlysende rigtigt. Der er kun de to måder – enten tilintetgøre fjenden eller gøre fjenden til ven. Det kan jeg se helt rationelt – men..... Når det er mit barn, som det går ud over, så

30

Når drillerierne i skolen var så onde, så Når russerne overfaldt et naboland, så må alt det, som er russisk straks

35

Det er filosofisk korrekt – og der er en mulighed for at søge at gøre fjenden til ven, men når det er mit barn, som udsættes for det, så ...

40

”I har hørt, at der er sagt: Du skal elske din næste og hade din fjende. Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn.” Sådan taler Jesus i Bjergprædikenen, som dagens evangelium er et uddrag af.

45

Alt i min krop protesterer, for mit hoved og alle mine følelser fortæller, at dette er ikke muligt. For jeg ser jo tydeligt, at alt det onde er uden for mig selv – hos en anden, hos nogle andre, i en gruppe – og jeg vil sætte det på et bål og brænde det af. Og undre mig over, at jeg er nødt til at gøre den øvelse igen og igen. ”Elsk jeres fjender,” siger Jesus. I parentes – når der tales om at elske i Bibelen, så handler det ikke om følelser, men om handlinger. Gør kærlige gerninger mod jeres fjender.

50

Min prædiken i dag kan egentlig samles i det ene spørgsmål: Mener du virkelig det her, Jesus?

Jeg ved jo godt, hvad Jesus vil sige – men det er så svært.

55

Paulus skriver i Romerbrevet, som vi hørte det for lidt siden, at vi ikke lever for os selv. Vi tilhører Gud. Jeg tror, at det er den afgørende ændring af perspektiv – hvem er det, at jeg tilhører. Tilhører jeg mig selv – eller tilhører jeg Gud. Hvor er udgangspunktet for mit liv og mine handlinger? Paulus minder mig om, at jeg er ikke centrum, men at jeg er knyttet til centrum. Gud er ejeren og jeg er hans ejendom – ligesom resten af jorden og alt, som er på jorden er Guds ejendom.

60

Når jeg ønsker at tilintetgøre en fjende, så er det noget af Guds ejendom, som jeg ønsker at tilintetgøre. Et afgørende perspektivændring for mine handlinger.

65

Men det er jo stadig svært – at gøre kærlige gerninger mod mine fjender. Det er jo derfor disciplene har husket så tydeligt, hvad Jesus sagde på bjerget. Det var svært for dem – og det er svært at høre for mig i dag. Men han sagde det og han siger det: Du skal gøre kærlige gerninger – også mod dine fjender. Det gælder også dig, Torben. Og bevægelsen i Bjergprædikenen, i Jesu argumentation er præcist den samme som hos Paulus: At enhver af os er vores himmelske fars børn. Jeg er et Guds barn – og det samme er min fjende. Jeg tilhører Gud – og det samme gør min fjende. Det er den krævende bevægelse, som Jesus kalder os ind i. At have den forståelse – og leve den ud.

75

Det skal vi synge om i den næste salme – O Kristelighed. O Kristus-lighed. At vi lader os forme af Jesus, vores bror; så vi gør det, som vi ikke magter af vores naturlige jeg. Vi skimter det kun svagt, men det lever dog i os – kristeligheden. Det kalder os ud i troens, håbets og kærlighedens land. Så vi kan synge en tak og en bøn til Kærligheden selv: Du fylder med Frelserens gavmilde ord velsignelsens kalk på det kristne Guds-bord; o, vær du vor livdrik på jorden og bliv vort evige liv!

80

Det er jo stadig svært – at gøre kærlige gerninger mod mine fjender. Det skal vi, siger Jesus, og heldigvis vil han være vores livdrik på jorden, så vi får kraft og glæde til at sige ja til hans ord – så langt som jeg formår. Så må jeg bede om, at han går de skridt, som jeg ikke formår. Så det er hans kærlighed, som bryder voldens logik. For alt tilhører Gud, og hvis jeg formår at bryde voldens logik, så er det heller ikke min fortjeneste men Guds. Jeg har brug for livdrikken – brødet og vinen – og må det strømme ud i hele min krop – for det er stadig svært.

90

Når vi i aften ser Sankt Hans bålene og ser gnisterne flyve mod himlen, kan vi tænke på, at det onde kan ikke samles i en heks og brændes af, men voldens uhyggelige afbrændingstaktik kan kun brydes ved at blive mødt med kærlighedens gerninger. Så bålet virkelige symbol er ikke at brænde det onde af, men det er at lyse og give varme til den daglige kamp for livet, for håbet ved at gøre kærlige gerninger.

95

Det er krævende – og dertil har vi brug for al mulig lys og al mulig varme.

Amen.

105 **Kilde**
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

110 **Tags**
4. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/torben-hjul-andersens-praediken-4-sondag-efter-trinitatis>

115

120

125

130

135